

P.Z. br. 228

HRVATSKI SABOR

KLASA: 552-01/17-01/01

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 16. studenoga 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama Obiteljskog zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 16. studenoga 2017. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagatelj prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Ivan Pernar

U Zagrebu, 16. studenog 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama Obiteljskog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13), podnosim **Prijedlog zakona o izmjenama Obiteljskog zakona**.

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će osobno.

Zastupnik

Ivan Pernar

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Obiteljskim zakonom (NN 103/2015) u člancima 401. i 402. propisuje se postupak radi osporavanja očinstva, u slučaju kada očinstvo osporava majčin muž (osporavanje bračnog očinstva) i kada očinstvo osporava muškarac koji je priznao očinstvo (osporavanje izvanbračnog očinstva).

Kod osporavanja bračnog očinstva iz članka 401., propisano je da tužbu radi osporavanja očinstva djeteta rođenoga za vrijeme trajanja braka ili tijekom tristo dana od prestanka braka može, između ostalog, podnijeti i majčin muž ako smatra da on nije biološki otac, i to u roku od šest mjeseci od dana saznanja za činjenicu koja dovodi u sumnju istinitost upisanoga očinstva, ali najkasnije do navršene sedme godine života djeteta. Člankom 402. propisuje se mogućnost osporavanja izvanbračnog očinstva, pa se njima propisuje da muškarac koji je u maticu rođenih upisan kao otac djeteta na temelju priznanja očinstva, a poslije je saznao za činjenicu koja isključuje njegovo očinstvo, može tužbom osporavati svoje očinstvo u roku od šest mjeseci od dana saznanja za tu činjenicu, ali najkasnije do navršene sedme godine života djeteta. Osim toga, stavkom 2. istog članka propisuje se i slučaj za priznanje očinstva pod prilicom, pa odredba govori da muškarac koji je pod prilicom priznao očinstvo djeteta za koje tvrdi da ne potječe od njega može tužbom osporavati svoje očinstvo u roku od šest mjeseci od priznanja, a najkasnije do sedme godine života djeteta.

U sva tri slučaja propisana su dva roka – subjektivni koji iznosi 6 mjeseci od saznanja za činjenicu koja dovodi u sumnju ili isključuje očinstvo, odnosno od priznanja očinstva pod prilicom, te objektivni rok – do sedme godine života djeteta. Iako se objektivnim rokom nastoji zaštiti dijete, smaram da u ovim slučajevima ograničenje za osporavanje očinstva do sedme godine života djeteta ugrožava sam institut očinstva s pravne, društvene i moralne strane, naročito kada se nekome tko je očinstvo priznao pod prilicom zabranjuje tako priznato očinstvo osporavati poslije sedme godine života djeteta. Takvo priznanje i takvo očinstvo nisu na dobro djeteta koje zaslužuje da zna i živi u istinitoj obiteljskoj zajednici.

Iz toga razloga predlažem da se mogućnost za osporavanje očinstva uskladi s propisanom granicom za osporavanje očinstva od strane djeteta, a to je dvadeset i pet godina života djeteta. Ovim prijedlogom, bračno i izvanbračno očinstvo, kao i ono koje je priznato pod prilicom, moglo bi se osporavati do dvadeset i pete godine života djeteta, umjesto do sada propisane sedme godine.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA OBITELJSKOG ZAKONA

Članak 1.

U Obiteljskom zakonu (NN 103/2015), u članku 401. stavku 1., riječi „sedme“ mijenjaju se riječima „dvadeset i pete“.

Članak 2.

U članku 402. stavku 1., riječi „sedme“ zamjenjuju se riječima „dvadeset i pete“.

U stavku 2., riječi „sedme“ zamjenjuju se riječima „dvadeset i pete“.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Obrazloženje:

Uz članak 1.

U ovom članku propisuje se da je majčinom mužu dopušteno osporavati očinstvo djeteta (bračno očinstvo) do djetetove dvadeset pete godine, umjesto do sada propisane sedme.

Uz članak 2.

Ovom izmjenom propisuje se da je muškarcu koji je priznao očinstvo (izvanbračno očinstvo), a poslije je saznao za činjenicu koja isključuje njegovo očinstvo, dopušteno vlastito očinstvo osporavati do djetetove dvadeset pete godine, umjesto do sada propisane sedme godine života. Pored toga, i muškarcu koji je očinstvo djeteta priznao pod prisilom dopušteno je to očinstvo osporavati do dvadeset pete, umjesto sedme godine života djeteta.

Uz članak 3.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Tužba muškarca koji je priznao očinstvo

Članak 402.

(1) Muškarac koji je u maticu rođenih upisan kao otac djeteta na temelju priznanja očinstva, a poslije je saznao za činjenicu koja isključuje njegovo očinstvo, može tužbom osporavati svoje očinstvo u roku od šest mjeseci od dana saznanja za tu činjenicu, ali najkasnije do navršene sedme godine života djeteta.

(2) Muškarac koji je pod prisilom priznao očinstvo djeteta za koje tvrdi da ne potječe od njega može tužbom osporavati svoje očinstvo u roku od šest mjeseci od priznanja, a najkasnije do sedme godine života djeteta.

(3) Ako je muškarac iz stavaka 1. i 2. ovoga članka liшен poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na osobna stanja, tužbu radi osporavanja očinstva može podnijeti njegov zakonski zastupnik.

Tužba muškarca koji sebe smatra ocem

Članak 403.

(1) Muškarac koji sebe smatra ocem djeteta može tužbom osporavati očinstvo osobi koja je to dijete priznala za svoje ako istodobno traži da se utvrdi njegovo očinstvo.

(2) Ako je muškarac koji sebe smatra ocem liшен poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na osobna stanja, tužbu u njegovo ime može podnijeti njegov zakonski zastupnik.

(3) Tužba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti u roku od godine dana od upisa priznanja očinstva u maticu rođenih.

(4) U postupku iz stavka 1. ovoga članka sud će, prije nego što započne raspravljati i odlučivati o zahtjevu radi osporavanja očinstva, odrediti na trošak tužitelja, izvođenje dokaza medicinskim vještačenjem sukladno postignućima suvremene medicinske znanosti radi utvrđivanja očinstva tužitelja.

(5) Ako iz medicinskog vještačenja proizlazi da tužitelj nije otac djeteta kojemu osporava očinstvo, sud će presudom odbiti tužbeni zahtjev u cijelosti.

(6) Sud će nastaviti raspravljati i odlučivati o zahtjevima radi osporavanja i utvrđivanja očinstva ako iz medicinskog vještačenja proizlazi da je tužitelj otac djeteta kojemu je osporio očinstvo.

(7) Sud će odluku o oba zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka donijeti u jednoj presudi.